

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА

**НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ – ДЛЯ ЗАХИСТУ
ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ**

**XXII МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ХАРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА**

Тези доповідей

08 – 09 квітня 2026 року

Харків
2026

*Затверджено до друку вченою радою Харківського національного
університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
протокол від 24 березня 2026 року № 3*

XXII міжнародна наукова конференція Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба “Новітні технології – для захисту повітряного простору”: тези доповідей, 08 – 09 квітня 2026 року. – Х.: ХНУПС ім. І. Кожедуба, 2026. – 988 с.

Наведені тези доповідей за теоретичними та практичними результатами наукових досліджень і розробок, які виконані викладачами, науковими співробітниками, докторантами, ад’юнктами, аспірантами, фахівцями органів військового управління, закладів, установ і підприємств.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, докторантів, ад’юнктів, аспірантів, фахівців в галузі розвитку Збройних Сил, озброєння та військової техніки.

За достовірність викладених фактів, цитат та інших відомостей відповідальність несуть автори.

© Харківський національний університет
Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, 2026

ЗМІСТ

Вступне слово начальника Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба	5
Програмний комітет конференції	6
Організаційний комітет конференції.....	8
Секція 1. Проблеми воєнного мистецтва, управління військами (силами) в сучасних війнах (конфліктах) та при відсічі збройної агресії російської федерації проти України.....	11
Секція 2. Наукове супроводження, розвиток, бойове застосування та експлуатація автоматизованої системи управління авіацією та протиповітряною обороною Повітряних Сил	48
Секція 3. Підготовка, бойове застосування частин (підрозділів) авіації, бойове маневрування та льотна експлуатація літальних апаратів 69	
Секція 4. Створення, експлуатація та ремонт авіаційної техніки з урахуванням досвіду російсько-української війни	129
Секція 5. Комплекси і системи бортового обладнання військових повітряних суден, БПАК та авіаційне озброєння	193
Секція 6. Тактика зенітних ракетних військ, розвиток, експлуатація, ремонт та бойове застосування озброєння і військової техніки ЗРВ з урахуванням досвіду відсічі збройної агресії російської федерації.....	275
Секція 7. Тактика радіотехнічних військ, розвиток та бойове застосування радіоелектронної техніки РТВ. Особливості ведення радіолокаційної розвідки в ході бойового застосування.....	331
Секція 8. Перспективи розвитку та застосування військової техніки електронних комунікаційних систем та радіотехнічного забезпечення польотів авіації Повітряних Сил	384
Секція 9. Інформаційні та автоматизовані технології управління військовими організаційно-технічними системами.....	429
Секція 10. Розвиток озброєння, інформаційного забезпечення та способів застосування військ протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України. Протиповітряна оборона військ в умовах повномасштабної агресії російської федерації	491
Секція 11. Перспективи розвитку підтримки Повітряних Сил Збройних Сил України	538
Секція 12. Перспективи розвитку логістичного забезпечення Повітряних Сил Збройних Сил України.....	563
Секція 13. Розвиток, застосування сил та засобів розвідки й пошуково-рятувального забезпечення Повітряних Сил Збройних Сил України.....	597
Секція 14. Перспективи розвитку розвідувально-ударних систем та радіоелектронної боротьби	610

Секція 15. Сучасні напрямки розвитку радіоелектроніки	654
Секція 16. Електроенергетичне забезпечення озброєння та військової техніки з урахуванням досвіду ведення бойових дій	705
Секція 17. Метрологічне забезпечення в секторі безпеки і оборони з урахуванням досвіду ведення бойових дій	735
Секція 18. Соціально-гуманітарні проблеми національної безпеки, реформування та розвитку Збройних Сил України	786
Секція 19. Психолого-педагогічні, правові та соціальні проблеми підготовки військових професіоналів в умовах російсько-української війни	806
Секція 20. Особливості викладання іноземних мов військовим фахівцям	848
Секція 21. Мовна підготовка та сертифікація авіаційних фахівців.....	874
Секція 22. Математика у військово-прикладних задачах та особливості математичної підготовки майбутніх фахівців авіаційного профілю	892
Секція 23. Новітні технології в авіації та особливості підготовки авіаційних фахівців	911
Секція 24. Перепідготовка та підвищення кваліфікації авіаційного персоналу Збройних Сил України в умовах відсічі збройної агресії російської федерації	950
Алфавітний покажчик	963

DRUGS, THE ARMY, WAR: A COMPLEX SET OF CONTRADICTIONS AND PARADOXES

R. Hula¹, Doctor of Historical Sciences, Professor;

I. Perederii², Doctor of Historical Sciences, Professor; V. Vnukov

¹Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University;

²National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic"

The chronological boundaries of drug use in warfare can be divided into two periods. The first period, from 5000 BC to the 19th century, was dominated by plant-based drugs: opiates, hashish, and marijuana. The second stage, in our opinion, can be traced back to the beginning of the 19th century and continues to this day, characterized by the total predominance of drugs created on the basis of chemical synthesis: morphine, cocaine, LSD-25, pervitin, amphetamines, and heroin. Avalanche-like waves of drug addiction in human history have generally been associated with wars, and the emergence of most narcotic drugs and psychotropic substances and their spread throughout the world have been directly caused or intensified by armed conflicts. However, the use of narcotic drugs in wartime is vital, as they act as analgesics to relieve pain shock during severe injuries in order to save the lives of military personnel. Humans are biosocial beings. The biological component of their essence is an objective reality, so humans will always seek means and drugs that allow them to artificially increase their combat and physical potential and maintain their moral and psychological balance in the extremely stressful conditions of the horrors of war. On the other hand, humans are social beings who, in the conditions of extreme cruelty and brutality of armed conflict, are capable of independently overcoming the negative consequences of drug addiction with the help of mechanisms of psychological and physical self-regulation, social support, and a targeted state program to combat drugs, in which military personnel participating in armed conflicts should be given special attention and care.

UKRAINIANS IN THE ARMY OF W. ANDERS IN THE USSR AS A MOBILIZATION RESOURCE UNDER THE CONDITIONS OF SOVIET-POLISH MILITARY AND POLITICAL CONTRADICTIONS (1941-1942)

R. Hula¹, Doctor of Historical Sciences, Professor;

I. Perederii², Doctor of Historical Sciences, Professor; V. Moroz¹

¹Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University;

²National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic"

The Army of Władysław Anders was a Polish armed formation of the Second World War period, created in 1941 on the territory of the USSR and intended to conduct joint combat operations with the Red Army against Nazi German invaders. The reasons for the formation of this army in the USSR included the catastrophic defeats of the Red Army in the defensive battles of 1941-1942 and the loss of vast territories; the need to use the potential mobilization resource of professionally trained military personnel of Polish nationality; and the imitation of loyalty by the Soviet leadership toward the Polish government-in-exile as an ally in the anti-Hitler coalition. The reasons for the appearance of Ukrainians within Polish military formations were the deportations and imprisonment of Ukrainians in 1939-1941 as former citizens of the Polish state; the amnesty of 1941, which enabled their release